

odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality
Nad Štolou 3
Praha 7
170 34

Č. j. MV- 42202-2/OBP-2017

Praha 28. března 2017

Počet listů:

Přílohy: /

Stanovisko MV - použití ustanovení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla při porušení
dopravního značení B1 - zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech

Na základě Vaší žádosti ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, kterou jsme obdrželi 27. března 2017, v níž žádáte o informace

- 1. Zda je porušení dopravního značení B1 "Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech" v okamžiku, kdy nedojde ke zjištění totožnosti řidiče vozidla, z jehož strany došlo k porušení uvedeného dopravního značení, správním deliktem provozovatele vozidla v návaznosti na ust. § 125f odst. 2 písm. b) a písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění (dále jen "zákon o silničním provozu")**
- 2. Je povinností každého správního orgánu (tj. úřadů, Policie, Městské policie, Vojenské policie atd.) oznámit, případně řešit delikt provozovatele vozidla dle ust. § 125f zákona o silničním provozu?**

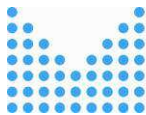
Vám sdělujeme následující:

Povinnost poskytovat informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací (viz § 2 odst. 4 zákona).

Gestorem zákona o silničním provozu je Ministerstvo dopravy, proto doporučujeme konzultovat tuto otázku s tímto ministerstvem. K dané věci však uvádíme náš právní názor.

Ad 1.

Jak vyplývá z důvodové zprávy k zákonu č. 297/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je správní delikt uvedený v § 125f navázán na obecnou povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby jeho vozidlo bylo provozováno v souladu s pravidly provozu na pozemních komunikacích.

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

... (3) Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem...

Začlenění této povinnosti do právního řádu České republiky je výše uvedenou důvodovou zprávou odůvodňováno s odkazem na to, že „obrovské množství přestupků (v řádech stovek tisíc) zjištěných primárně v obcích automatizovanými kontrolními systémy není stíháno, což se na straně jedné rovná faktické beztrestnosti za takovéto jednání, na straně druhé to narušuje legitimitu pravidel“.

Skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla konstruoval pak zákonodárce následujícím způsobem:

§ 125f

Správní delikt provozovatele vozidla

(1) Právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

(2) Právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud

a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,

b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a

c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

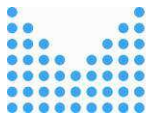
(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevýší 10 000 Kč.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo

b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

(5) Provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

V případě, že by při porušení povinnosti stanovené dopravní značkou "B1" byly naplněny podmínky pro použití § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, tj.

- vjezd vozidla do zákazu vjezdu by byl zjištěn prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,
- porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu a
- porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu,

pak lze použít ustanovení § 125f zákona o silničním provozu.

V zákoně jsou dále stanoveny podmínky upravené v § 125h zákona o silničním provozu: Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud jsou (kromě výše uvedených podmínek podle § 125f odst. 2) naplněny podmínky stanovené v § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu:

- totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Pro zahájení postupu obce s rozšířenou působností podle § 125h zákona o silničním provozu musí být naplněny všechny podmínky uvedené v § 125f odst. 2.

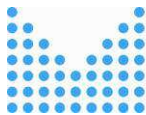
Porušením povinnosti stanovené dopravní značkou "B1" došlo k porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu:

"Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace."

Tento delikt je přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. k) "jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona". Přestupek lze řešit blokovou pokutou.

Vzhledem k tomu, že patrně nešlo o porušení zákazu vjezdu zjištěné prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, jednalo se patrně o "neoprávněné zastavení nebo stání" (vozidlo parkující v zákazu vjezdu). Pro neoprávněné zastavení nebo stání podmínka, aby bylo porušení zjištěno automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, neplatí – jedná se

o alternativní podmínku; stačí, když je naplněna alespoň jedna z možností uvedených v § 125f odst. 2 písm. a).

Je nesporné, že i v případě vozidla parkujícího v zákazu vjezdu provozovatel nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem (tj. že došlo k porušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) a tedy naplnění podmínky stanovené v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu).

Je však třeba zároveň zodpovědět otázku, zda parkování vozidla v zákazu vjezdu lze považovat za "neoprávněné zastavení nebo stání". Pro zodpovězení této otázky je podle právního názoru Ministerstva vnitra nutné vyjít z toho, jaký byl záměr zákonodárce:

Důvodová zpráva uvádí, že „*Porušení pravidel musí být zjištěno prostřednictvím automatické techniky (kamera, radar) nebo se jedná o parkovací delikt. Jedná se tedy o taková porušení zákona, u nichž není možné přímo při jejich vzniku zjistit totožnost jejich pachatele a jeho následné zjištění je dosti komplikované (např. z fotografie vozidla překračujícího povolenou rychlost často nelze tvář řidiče poznat). Naopak státní poznávací značku a tím pádem i provozovatele vozidla identifikovat lze....*“.

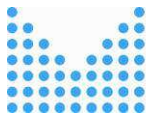
Z dikce důvodové zprávy lze jednoznačně dovodit, že úmyslem zákonodárce bylo postihovat kromě deliktů obvykle dokumentovaných automatizovanými technickými prostředky bez obsluhy (překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nezastavení na červenou, použití zakázaného jízdního pruhu, vjezd na železniční přejezd v době, kdy to není povoleno apod.) i delikty parkovací, u nichž nelze zjistit osobu přestupce.

Zákonodárce ani v zákoně, ani v důvodové zprávě nespecifikoval, jakým způsobem bude naplněn znak skutkové podstaty, že jde o "neoprávněné zastavení nebo stání". Je tedy třeba vyjít ze zákona o silničním provozu, který upravuje "neoprávněnost" buď obecnou právní úpravou (zejména § 27 zákona – např. řidič nesmí stát na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi) nebo jako porušení povinnosti vyplývající z dopravní značky. Takovouto dopravní značkou může být jak dopravní značka výslovně zakazující stání (B 29) nebo zastavení (B 28), tak např. i dopravní značka IP 12 "Vyhrazené parkoviště", kde je dovoleno zastavení a stání pouze některých vozidel nebo dopravní značka označující zónu s dopravním omezením (IZ 8a) apod.

Dle našeho právního názoru není možné zákon vykládat restriktivně, ale je třeba použít metodu logického výkladu a argumentu „a maiori ad minus“ (od většího k menšímu), tj. je-li někam zakázáno vjíždět, tím spíše je tam zakázáno stát. Jinými slovy: pokud není v souladu s právem vjetí do místa, kam je dopravní značkou vjezd zakázán, pak je neoprávněné i zastavení vozidla na pozemní komunikaci, kde platí značka zákaz vjezdu.

Tento názor podle nás podporuje např. Rozsudek Krajského soudu v Plzni 57 A 7/2016 – 50¹.

¹Krajský soud v Plzni řešil žalobu, jíž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary (prvoinstanční orgán), který případ parkování vozidla v zóně s dopravním omezením řešil jako správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu. Vozidlo stálo v zóně s dopravním omezením (dnes označované jako IZ 8a; do účinnosti zákona č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích jako IP25a), jejíž součástí bylo i dopravní značení B 11 "Zákaz vjezdu všech motorových vozidel" s textem „Mimo vozidel s povolením a po zaplacení poplatku na městské policii“ a dopravní značení B 29 „Zákaz stání“.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud v místě označeném dopravní značkou B1 "zákaz vjezdu" "oprávněně" nestálo vozidlo, jehož řidič není povinen dodržovat § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (vozidla uvedená v § 41 a 42 zákona o silničním provozu – např. vozidla s právem přednosti jízdy), pak lze a contrario dovodit, že stání vozidel, která nemají výjimku z vjetí do zákazu vjezdu, v místě platnosti dopravní značky B1 lze považovat za "neoprávněné" a tudíž je naplněn znak skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání.

Ad 2.

Řízení o správním deliktu nastupuje až subsidiárně, není-li možné věc řešit jako přestupek s řidičem, který se jej dopustil a jehož totožnost je známa. To vyplývá i z § 125f odst. 4 (viz výše). Jsou-li však naplněny zákonné podmínky pro použití správního deliktu podle § 125f a násl., postupuje správní úřad podle tohoto ustanovení z úřední povinnosti.

Mgr. David Chovanec
ředitel odboru
v.z. Mgr. Radek Šubrt

Vyřizuje: JUDr. Jana Horáková
tel. č.: 974 832 335
e-mail: jana.horakova@mvr.cz

Prvoinstanční orgán spatřoval protiprávní jednání řidiče vozidla a) ve vjetí s vozidlem do úseku zákazu vjezdu všech motorových vozidel mimo vozidel s povolením a po zaplacení poplatku na městské policii, b) ve stání s vozidlem v úseku platnosti dopravního značení B29 „Zákaz stání“ a c) ve stání s vozidlem částečně na přilehlém chodníku. V rozhodnutí druhoinstančního orgánu se ohledně námitek týkajících se nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku v části C rozsudku doslova uvádí: *"Stálo-li tedy vozidlo žalobkyně na takovém místě, aniž by zde bylo, jak je shora opakovaně konstatováno, příslušné povolení, je další polemika s bližší konkretizací místa skutku v ul. Petra Velikého nadbytečná. Jednoduše proto, že se automobil v této ulici neměl bez příslušného oprávnění vůbec nacházet."* Rozhodnutí prvoinstančního soudu bylo potvrzeno.